

**Trollhättans
Stad**

**Trollhättan
– en stolt och innovativ stad
med plats för framtiden**

Verksamhetsplan med budget 2024

Omsorgsnämnden

Innehållsförteckning

Nämndens ansvarsområde	3
Driftsammandrag	3
Investeringsbudget.....	4
Ramförändringar	5
Sammanfattande verksamhetsanalys	6
Den röda tråden för kommunfullmäktige	8
Nämndens mål	9
Prioriterade mål, KF: Vi stärker invånarnas jämlika och jämställda livsvillkor för ökad tillit och trygghet	9
<i>Nämndens mål: Vi levererar en god vård- och omsorg som främjar goda livsvillkor där individen känner omtanke i varje möte och tillit till vår verksamhet. ....</i>	<i>9</i>
<i>Nämndens mål: Vi arbetar aktivt med tidiga förebyggande och främjande insatser i verksamheten och gentemot de personer som ännu inte har behov av omsorgsnämndens stöd. ....</i>	<i>9</i>
Prioriterade mål, KF: Vi tar ett stort kliv mot ett samhälle i ekologisk balans.....	10
<i>Nämndens mål: Vi stärker förutsättningarna för en ekologisk hållbar utveckling.....</i>	<i>10</i>
Prioriterade mål, KF: Vi ökar förutsättningarna för ett välmående näringsliv och arbetsliv.....	10
<i>Nämndens mål: Vi är en hållbar arbetsgivare som levererar och säkerställer vård- och omsorg av god kvalitet.....</i>	<i>10</i>

Nämndens ansvarsområde

Nämnden ansvarar för stöd till äldre och till personer med funktionsnedsättningar när behov finns kring personlig omsorg och stöd i den dagliga livsföringen. I ansvaret ingår också förebyggande och uppsökande verksamhet riktad till målgrupperna. I nämndens ansvar ingår hälso- och sjukvård utifrån det som är reglerat för kommunal primärvård i hälso och sjukvårdslagen. Vidare ansvarar nämnden för bostadsanpassning, färdtjänst och riksfärdtjänst samt stöd till anhöriga.

Driftsammandrag

Mkr Verksamhetsområde	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Särskilt boende för äldre	242 539	270 873	282 660	282 660	282 660
Hemtjänst	263 233	288 163	50 643	50 643	50 643
Digitalisering & välfärd	0	0	42 690	42 690	42 690
Hälso- och sjukvård, korttid & dagverksamhet	177 293	185 296	202 076	202 076	202 076
Boende med särskild service, boende enl. LSS & bistånd	223 255	256 631	406 195	406 195	406 195
Omsorg för funktionsnedsatta	206 310	226 156	223 901	223 901	223 901
Förvaltningsövergripande	79 577	88 187	117 080	117 080	117 080
Summa	1 192 207	1 315 306	1 325 246	1 325 246	1 325 246

Nämndens budgetram uppgår till 1 325 mkr. Nämnden har fått ramökningar som redovisas nedan under ramförändringar. Nämndens anslag räknas upp enligt budgetanvisningarna.

Inför 2024 genomförs en förändring i omsorgsnämndens organisation. De sex verksamhetsområdena (VO) är till viss del funktionsindelade. Denna funktionsindelning är gynnsam i de fall den främjar samordning i styrning och ledning samt gemensam kvalitetsutveckling. För att utveckla det förebyggande arbetet och införandet av välfärdsteknik har ett nytt VO skapats under 2023. Två VO är berörda av förändringen inför 2024 och det är verksamheterna träffpunkt, nattpatrull och larmenheten som flyttas till VO Digitalisering & Välfärd.

Investeringsbudget

Mkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Skrivare stadshuset	0,1				
Digitala nycklar Hemtjänst	4,7				
WIFI/ Digital infrastruktur	0,5	2,2	1,2	1,2	1,2
Läkemedelsskåp	0	0,5	0,5		
Lyftar och sängar	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3
Löpande investeringsanslag	2,8	3,5	3,5	3,5	3,5
Nytt LSS boende	0	1,2			
Nytt LSS boende Alingsåker och Lärketorpet					1,0
Ombyggnation Säbo kvarteret Humlan			0,5	1,0	1,0
Millenium - IT-system				0,6	
Summa	9,3	8,7	7,0	7,6	8,0

Sammanfattande kommentarer till investeringsbudget

Omsorgsnämndens investeringsbudget uppgår till 7 mkr.

Under 2024 kommer investeringar i WIFI och läkemedelsskåp att fortsätta. Investering i samband med ombyggnation av kvarteret Humlan uppgår till 0,5 mkr för 2024. Medel finns även avsatta för löpande investeringar inom verksamheterna.

Ramförändringar

Nedan redogör för ramförändringar och omfördelning av budget mellan verksamhetsområden:

Förändringar av Omsorgsnämndens budgetram:

- Avrop från erhållna statsbidrag minskning av timanställda -16,9 mkr (avsåg enbart 2023)
- Korrigering målgrupp 2019-2021 +3,0 mkr
- Nya målgruppsbehov +9,9 mkr
- Ökad hyreskostnad ombyggnation Säbo Humlevägarna +1,0 mkr (delårseffekt av hyra)
- Stärkt rätt till assistans, minskat åtagande för kommunen -1,1 mkr
- Ökad hyra ombyggnation LSS (servicebostäder) Slättbergsvägen 180-190, +0,3 mkr (helårseffekt av hyra)
- Ökad hyra ombyggnation LSS (korttidsvistelse) Fågelbärsstigen + 1,1 mkr (delårseffekt av hyra)
- Effektiviseringskrav 1 % - 12,7 mkr
- Ramväxling internhyra stadshuset +0,3 mkr
- Ramväxling vaktmästare -0,5 mkr
- Ramväxling vikariesamordnare och vakanssamordnare +1,2 mkr

Ramtillskott för ökning av målgruppsbehov fördelas enligt nedan:

- 50 % Tandsköterska (TAIK) 0,4 mkr
- Ny verksamhetschef Digitalisering och välfärd 1,0 mkr
- 50 % Medicinsk strateg 0,8 mkr
- Ökade kostnader för hantering av habiliteringsersättning i Medvind 0,4 mkr
- Metoddagar i egen regi (tidigare stadsbidrag finansiering) 1,4 mkr
- 0,25 åa projektledare bemanning, 1 åa processledare Kompetensförsörjning 1 mkr
- Tillfälligt tillskott för utökning 2 åa biståndshandläggare 1,2 mkr
- Anslag för oförutsedda behov 6,6 mkr

Omfördelning av budget mellan verksamhetsområden:

- Budget för verksamhetsersättning gällande insatsen hemtjänst enligt Socialtjänstlagen (SOL) flyttas från verksamhetsområde Hemtjänst till verksamhetsområde Bistånd (148 mkr)
- Budget för verksamhetsersättning gällande delegerad hemsjukvård enligt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) flyttas från verksamhetsområde Hemtjänst till verksamhetsområde Hälso- och sjukvård (27 mkr)
- Budget för Larmenheten och Nattpatrullen flyttas från verksamhetsområde Hemtjänst till verksamhetsområde Digitalisering och välfärd (37 mkr)
- Budget för träffpunkterna flyttas från verksamhetsområde Hälso- och sjukvård, dagverksamhet och träffpunkter till verksamhetsområde Digitalisering och välfärd (11 mkr)

Kommunstyrelsen gav särskilt uppdrag till Omsorgsnämnden att under 2024 minska hemtjänstkostnader för att matcha likvärdiga kommuners kostnadsbild (KS 2023-08-30 § 257). Nettobudget för hemtjänstkostnader för 2024 har minskats med 29,4 mkr exkl. pris- och lönekomensation. Med hemtjänstkostnader avses samtliga kostnader som

hänförs till hemtjänst i ordinärt boende.

Kommunfullmäktige beslutade 2023-11-20 att frysa taxor och avgifter för Omsorgsnämndens verksamhet. Beslutet innebär ett intäktsbortfall på 2,5 mnkr för 2024. Eftersom verksamheternas bruttokostnad ökar inför 2024 innebär detta en minskning av verksamheternas kostnadsutrymme. Hanteringen av detta sker inom respektive verksamhet genom omprioritering och besparingar.

Sammanfattande verksamhetsanalys

Målgruppsutveckling och trender

Kompetensförsörjningen är nämndens största utmaning under kommande tio årsperiod. Kombinationen med en allt åldrande befolkning och fler som behöver insatser i relation till en minskad andel personer i arbetsför ålder är för alla verksamheter inom välfärdssektorn en utmaning. Det kommer krävas initiativ med nya sätt att organisera arbetet och omställning av arbetssätt i en hög förändringstakt.

Verksamhetsområdet, Välfärd och digitalisering är under uppbyggnad med uppdraget öka det förebyggande arbetet för att bryta social isolering och ensamhetsproblematik samt öka digitaliseringstakten och ställa om till digitala arbetssätt. Förhållningssätt som behöver implementeras i alla led är: Digitalt först med brukarens fokus.

Arbetet med att säkerställa tillgången till särskilda boendeplatser pågår där det under en period kan bli aktuellt med en tillfällig lösning inför att Vårvik och renoveringen av boendena på Humlan färdigställs.

Otryggheten ökar i samhället där pandemier, klimateffekter och ett nytt säkerhetspolitiskt läge har ökat sårbarhet vilket ställer krav på en ökad krisberedskap.

Införandet av LOV

Införande av privata utförare kommer öka valfriheten för omsorgstagarna i de geografiska områden där externa utförare väljer att etablera sig. Införandet kommer innebära ett omfattande arbete med att förbereda och planera för att kunna starta administrationen och säkerställa en långsiktig förvaltning. Införandet bygger på proportionalitetsprincipen, lika villkor och krav på alla leverantörer.

Införande av arbetsmodellen IBIC och anpassning av resursfördelningsmodellen till LOV

Individens behov i centrum, IBIC, är ett arbetssätt som beskriver resurser, behov och mål för personer med behov av stöd i det dagliga livet och innebär att gå från en insatsstyrd verksamhet till ett behovsriktat arbetssätt. Införandet kommer att kräva omfattande utbildningsinsatser inför omställning av arbetssätten framför allt i verkställigheten.

Färdplan, länsgemensam strategi för god och nära vård

Målet med omställningen av hälso- och sjukvården är att primärvården utgör navet i vården och samspelar med annan hälso- och sjukvård och med socialtjänsten så att patienten får en god, nära och samordnad vård som stärker hälsan. Färdplanen innebär en förflyttning från slutenvård till öppenvård. Till mer hälsofrämjande och förebyggande insatser. En ökad kontinuitet, samordning och tillgänglighet och en mer personcentrerad vård och omsorg. Inom Fyrbodalen pågår en översyn av organisationsform för att driva frågorna inom vårdsamverkan.

Kompetensförsörjning

Utmaningarna med kompetensförsörjningen, både på kort- och lång sikt, ligger till grund för mycket av de utvecklings- och kvalitetsarbete som förvaltningen bedriver. Vi behöver skapa fler vägar in till yrket, genom samarbeten med skolor och jobbspår med arbetsmarknadsenheten. Samtidigt behöver förvaltningen säkerställa att personalens kompetens tillvaratas på rätt sätt vilket tydliggör behovet av uppgiftsväxling. Det största rekryteringsbehovet utgörs av undersköterskor och stödassistenter. Då deras omvårdnadskompetens kommer att behöva användas mer avgränsat uppstår behov av fler yrkeskategorier i verksamheterna för att utföra övriga arbetsuppgifter. Detta innebär ett omfattande arbete med att se över struktur och organisering för hur verksamheten skulle kunna bedrivas och fungera. Differentierade arbetsmoment behöver beskrivas för att kunna matcha olika kompetensnivåer inom verksamheterna. Samverkansformer behöver utarbetas med Serviceförvaltningen kring utformningen av uppgiftsväxling.

En effektiv resursanvändning av vård- och omsorgspersonal genom god planering och schemaläggning kommer vara avgörande för möjligheten att kunna bedriva verksamhet av god kvalitet. Förvaltningen har över tid stärkt Bemanningsenheten med funktioner som ska stödja arbetet i den långsiktiga kompetensförsörjningen.

Processledare för kompetens- och utbildningssamordning ska arbeta med att öka volymen på utbildningsplatser och tillse ett effektivt omhändertagande av statsbidragen och i samarbete med verksamheten skapa förutsättningar för att fler utbildas.

Förvaltningen har byggt upp en utbildningsportal där digitala utbildningar finns paketerade för olika målgrupper med utgångspunkt i Fyrbodals gemensamma kompetensmodell. Portalen är ett viktigt verktyg för att säkerställa kompetensutveckling på individnivå.

VO-College är arenan för samverkan mellan arbetsliv och utbildning för en tryggad kompetensförsörjning. Samordnade aktiviteter för 2024–2028 finns planerade med målet att öka attraktionskraften till vård- och omsorgsutbildningarna.

Särskilda grupper som legitimerad personal är utmanande både att rekrytera genom att yrkena har blivit mer komplexa vilket ställer krav på erfarenhet, men även att behålla i verksamheten då läget på arbetamarkanden medför en hög rörlighet i dessa yrkesgrupper.

Att vara en hållbar arbetsgivare som engagerar och tar tillvara medarbetarnas kompetens och goda idéer är en förutsättning för trivsamma arbetsplatser. Målsättningen är nöjda medarbetare inom alla professioner där arbetsuppgifter kommer att behöva renodlas för att tillvarata alla kompetensnivåer

Huvudmannaskapsutredningen LSS

Utredningen omfattar konsekvenser med ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans. Utredningen föreslår bland annat;

- att staten genom Försäkringskassan ska ha ett samlat huvudmannaskap för beslut om och finansiering av insatsen personlig assistans
- att kommunerna ska fortsätta att utföra personlig assistans om den enskilde önskar det
- det statliga huvudmannaskapet ska träda i kraft den 1 januari 2026

Samsjuklighetsutredningen

Samsjuklighetsutredningen föreslår i ett delbetänkande en genomgripande reform av

samhällets insatser till personer med samsjuklighet. Reformen förutsätter ett förändrat huvudmannaskap för vård och stöd till alla personer med skadligt bruk eller beroende.

- uppsökande och andra förebyggande insatser, sociala insatser med fokus på funktionsförmåga, resurser och möjligheter till ett självständigt liv, anhörigstöd samt insatser till barn och unga ska vara ett fortsatt och förtydligat uppdrag för socialtjänsten
- en samordnad vård- och stöd verksamhet för de med stora samordningsbehov ska finnas överallt och bedrivs gemensamt av hälso- och sjukvård och socialtjänst

Den röda tråden för kommunfullmäktige

Stadens styrmodell anger formen för hur den kommunala organisationen ska arbeta med styrning (planering) och uppföljning. Det innebär att kommunfullmäktige i sin mål- och resursplan beslutar om de fokusområden och prioriterade mål som Trollhättans stad som helhet ska sträva mot. Varje nämnd beslutar sedan om egna mål som ska bidra till att prioriterade mål kan nås långsiktigt. En viktig del i styrningen är att fokusera på den effekt och kvalitet nämnden vill nå och att effekten har fokus på syftet med nämndens verksamhet (grunduppdraget) och de målgrupper som nämndens verksamheter riktar sig till. Då målgruppens behov kan vara större än vad den egna organisationen förmår ska helhet, samarbete och systemsyn vara i fokus. Nämnderna uppmanas att vara återhållsamma avseende mängden mål för att åstadkomma en tydlig styrning av vad som är prioriterat i förhållande till de resurser som nämnderna förfogar över

Kommunfullmäktige har för perioden 2024-2027 beslutat om följande fokusområde och prioriterade mål:

Fokusområde:

Ett grönt och tryggt Trollhättan för alla

- Med **ett** menar vi att vi tillsammans blir ett enat sammanhållet samhälle
- Med **grönt** menar vi en god miljö med minskad klimatpåverkan och ökad biologisk mångfald
- Med **tryggt** menar vi fysiskt och psykiskt välbefinnande genom hela livet, att alla kan leva ett gott liv och känna framtidstro
- Med **Trollhättan** menar vi platsen, såväl hemmet som offentliga rummet, stad som landsbygd, privat, ideell och offentlig verksamhet
- Med **alla** menar vi de som lever, verkar och vistas i Trollhättan oavsett kön, könsidentitet, könsuttryck, etnisk eller religiös tillhörighet, funktionsnedsättning/variation, sexuell läggning och ålder

Fokusområdet har tre prioriterade mål som alla nämnder ska arbeta för:

- Vi stärker invånarnas jämlika och jämställda livsvillkor för ökad tillit och trygghet
- Vi tar ett stort kliv mot ett samhälle i ekologisk balans
- Vi ökar förutsättningarna för ett välmående näringsliv och arbetsliv

Nämndens mål

Prioriterade mål, KF: Vi stärker invånarnas jämlika och jämställda livsvillkor för ökad tillit och trygghet

Nämndens mål: Vi levererar en god vård- och omsorg som främjar goda livsvillkor där individen känner omtanke i varje möte och tillit till vår verksamhet.

God vård- och omsorg innebär en kunskapsbaserad, trygg och säker, individanpassad, effektiv, jämlik och tillgänglig verksamhet. Nämndens värdeord, värme, omtanke och trygghet, ska genomsyra verksamheten.

Med goda livsvillkor menar vi att man i sitt sammanhang ska känna att man har ett gott liv som vi stödjer genom ett individbaserat arbetssätt med medbestämmande i utformningen av stödet och med välfärdsteknik som gagnar trygghet.

Med tillit menar vi en god kommunikation med våra omsorgstagare och deras anhöriga, där man förstår och känner sig förstodd. Vi ska skapa förutsättningar för att individen ska känna förutsägbarhet och förstår sitt sammanhang.

Uppföljning av målet

Nämndmålet kommer att följas med beskrivande text.

Indikatorerna satta till målet är ett urval av subjektiva resultatindikator som mäts nationellt en gång per år genom brukarundersökningar.

Vid uppföljning görs en samlad bedömning och analys av aktiviteter satta till målet tillsammans med:

- Centrala nyckeltal
- Nationella indikatorer
- Uppgifter från kvalitetsledningssystemet och andra relevanta källor.

Nämndens mål: Vi arbetar aktivt med tidiga förebyggande och främjande insatser i verksamheten och gentemot de personer som ännu inte har behov av omsorgsnämndens stöd.

Genom ökad självständighet och goda sociala sammanhang kan man klara sig längre med färre insatser från omsorgsnämnden eller utan omsorgsnämndens stöd. Nämnden ska genom proaktiva insatser samt genom uppsökande och kommunikativt arbete stärka friskfaktorer och självständighet hos individer.

Med aktivt arbete menar vi en tydlig riktning mot främjande och förbyggande synsätt i mötet, genom olika kanaler och i samverkan för att sprida kunskap och information. Arbetet kräver samverkan med andra nämnder och civilsamhället.

Uppföljning av målet

Vid uppföljning görs en samlad bedömning av indikatorer och analys av aktiviteter satta till målet. I analysen tas hänsyn till:

- För målet relevanta nationella indikatorer
- För respektive verksamhetens egna mål och aktiviteter satta mätal.

Nämndmålet kommer att följas upp i huvudsak med beskrivande text. Det kan vara:

- en beskrivning och analys av de initiativ som tagits inom förvaltningen ur ett hälsofrämjande perspektiv
- vilka initiativ till samarbeten som påbörjats med intention att arbeta förebyggande och främjande
- på vilket sätt förvaltningen sprider information och kunskap i olika kanaler och vad det får för effekt

Prioriterade mål, KF: Vi tar ett stort kliv mot ett samhälle i ekologisk balans

Nämndens mål: Vi stärker förutsättningarna för en ekologisk hållbar utveckling.

En ekologisk hållbarhet i vård- och omsorgs verksamhet innebär att främja hälsa och välbefinnande för såväl omsorgstagare som personal, samtidigt som vi i samverkan ska bidra till minskad klimatpåverkan. Genom att stödja och integrera ekologiska hållbarhetsprinciper och metoder blir vi en förebild för en hållbar samhällsutveckling som på sikt ger en ökad resurseffektivitet.

Med att stärka förutsättningarna menar vi att öka kunskapen och ta en aktiv roll i samverkan för att lyfta fram hållbarhetsperspektivet och skapa god beredskap för att möta klimatförändringar och plötsliga händelser.

Uppföljning av målet

Nämndmålet kommer att följas med beskrivande text. Vid uppföljning görs en samlad bedömning och analys av aktiviteter och dess effekt på målet.

Prioriterade mål, KF: Vi ökar förutsättningarna för ett välmående näringsliv och arbetsliv

Nämndens mål: Vi är en hållbar arbetsgivare som levererar och säkerställer vård- och omsorg av god kvalitet.

Att säkerställa en god vård- och omsorg förutsätter att vi säkrar kompetensförsörjningen, använder tillgänglig kompetens på rätt sätt och är en hållbar arbetsgivare. Dialogen med medarbetarna, en god arbetsmiljö samt att ta vara på digitaliseringens möjligheter skapar förutsättningar för hög kvalitet och produktivitet.

Framtidens behov av kompetens inom vård- och omsorg kräver ett mer proaktivt arbete för dem som står långt ifrån arbetsmarknaden. Genom att arbeta utvecklande och hälsofrämjande med våra medarbetare säkrar vi en långsiktig kompetensförsörjning. Vi samverkar med lokalt näringsliv och andra externa aktörer samt internt med andra förvaltningar och kommunala bolag.

Uppföljning av målet

Nämndmålet kommer att följas med beskrivande text. Indikatorn satt till målet är en subjektiv resultat indikator från medarbetarenkäten samt mätning av arbetsmarknadsåtgärder.

Vid uppföljning görs en samlad bedömning och analys av aktiviteter satta till målet

tillsammans med:

-Relevanta nyckeltal från vårt Business Intelligence system (BI) så som sjukfrånvaro, personalomsättning, övertid mm.

-Relevanta uppföljningsmått kopplade till bemanningsprocessen och anställning och introduktionsprocessen